

Технологія виготовлення апаратів

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський)</i>
Галузь знань	<i>13 «Механічна інженерія»</i>
Спеціальність	<i>133 Галузеве машинобудування</i>
Освітня програма	<i>Комп'ютерно-інтегровані технології проектування обладнання хімічної інженерії</i>
Статус дисципліни	<i>вибіркова</i>
Форма навчання	<i>очна (денна)</i>
Рік підготовки, семестр	<i>4 курс, осінній семестр</i>
Обсяг дисципліни	<i>4 кредити ECTS / 120 годин</i>
Семестровий контроль/ контрольні заходи	<i>залік, модульна контрольна робота, розрахункова робота</i>
Розклад занять	<i>3 години на тиждень (2 години лекційних та 1 година практичних занять)</i>
Мова викладання	<i>Українська</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	Лектор: доцент кафедри МАХНВ, канд.техн.наук Новохат Олег Анатолійович, <i>email: novokhatoleh@gmail.com, телеграм: @Novokhat_Oleh</i> Практичні: доцент кафедри МАХНВ, канд.техн.наук Новохат Олег Анатолійович, <i>email: novokhatoleh@gmail.com, телеграм: @Novokhat_Oleh</i>
Розміщення курсу	<i>https://ci.kpi.ua/uk/syllabus-2023-2024/</i>

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

1.1. Мета навчальної дисципліни

Метою кредитного модуля є формування у студентів здатностей:

- здатність розробляти технологічний процес виготовлення апаратів хімічних виробництв;
- здатність організувати технологічний процес виготовлення апаратів хімічних виробництв.

1.2. Основні завдання кредитного модуля

Студенти після засвоєння кредитного модуля мають продемонструвати такі результати навчання:

ЗНАННЯ:

- забезпечення технологічності виготовлення апаратів хімічних виробництв;
- організація технології виготовлення апаратів хімічних виробництв.

УМІННЯ:

- користуючись довідковими даними виконувати порівняння різних видів конструкційних матеріалів, щодо придатності для виготовлення виробів з заданим функціональним призначенням;
  - користуючись довідковими матеріалами, виконувати дії щодо зміни форми відповідно до властивостей вибраних матеріалів та функціонального призначення виробів з них;
  - користуючись довідковими даними, розробляти процеси термічної та термохімічної обробки деталей;

- користуючись довідковими і проектними даними здійснювати статичне та динамічне балансування валів і циліндрів;
- користуючись конструкторською документацією, розробляти технологічні процеси виготовлення валів трубчатих, відсмоктувальних, пресових, гранітних;
- користуючись конструкторською документацією, розробляти технологічні процеси виготовлення циліндрів сушильних і холодильних;
- користуючись конструкторською документацією, розробляти технологічні процеси виготовлення металевих і набивних валів каландрів.

Знання, уміння та досвід, одержані під час вивчення цієї дисципліни будуть корисними для подальшої професійної діяльності.

Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Дана навчальна дисципліна є вибірковою. Для успішного освоєння даної дисципліни студент повинен відповідати усіма наступним критеріям:

- мати уміння та навички роботи з персональним комп'ютером на рівні впевненого користувача;
- знати та розуміти базові принципи організації та пошуку інформації у комп'ютерних системах;
- засвоїти курс «Інженерна графіка».

2. Зміст навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Технологія виготовлення апаратів» складається з наступних тем:

1. Загальні відомості матеріалу та його обробки для виготовлення апаратів хімічних виробництв.
2. Виробництво валів та циліндрів апаратів хімічних виробництв.

3. Навчальні матеріали та ресурси

Базова література

1. Горбатюк, Єремій Олександрович, автор. Технологія машинобудування : навчальний посібник / Є.О. Горбатюк, М.П. Мазур, А.С. Зенкін, В.Д. Каразей. - Львів : Новий світ-2000, 2019. - 358 сторінок : рисунки.
2. Мікульонок, Ігор Олегович. Виготовлення обладнання хімічних виробництв : навчальний посібник для студентів, які навч. за спец. "Обладнання хімічних виробництв і підприємств будівельних матеріалів" / І. О. Мікульонок; НТУУ "КПІ". - Київ : КПІ, 1999. - 199 [1] с. : іл., табл.
3. Маліцький, Ігор Федорович. Технологія машинобудування : навч. посіб. для студ. машинобудівельних спец. / І.Ф. Маліцький ; МОН України, Українська інженерно-педагогічна академія. - Харків, 2011. - 152 с. : іл.
4. Божидарнік, Віктор Володимирович. Технологія виготовлення деталей виробів : Навч. посіб. / В. Божидарнік, Н. Григор'єва, В. Шабайкович ; Луцький держ. техн. ун-т. - Луцьк : "Надстир'я", 2006. - 592 с.
5. Технологія машинобудування : підручник для студ. вnz за напр. "Комп'ютерні системи, автоматика і управління, " Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології", "Інженерна механіка" / П.П. Мельничук, А.І. Боровик, П.А. Лінчевський, Ю.В. Петраков ; Житомирський держ. технолог. ун-т. - Житомир : ЖДТУ, 2005. - 882 с.

Додаткова література

6. Розрахунок валів і вибір підшипників кочення по динамічній вантажпідйомності. Методичні вказівки по курсу "Деталі машин та основи конструювання" : Для студ. машинобуд. спец. усіх форм навч. / Укл. О. П. Полешко. - К. : КПІ, 1997. - 56 с.
7. Іванченко, Федір Кіндратович, 1918-2005. Розрахунок машин і механізмів прокатних цехів : навч. посіб для студ. вузів, які вивчають дисц. "Механічне обладнання металургійних заводів" і

- "Розрахунок і конструювання металургійних машин і агрегатів". Ф. К. Іванченко, В. М. Гребеник, В. І. Ширяєв. - Київ : Вища школа, 1995 - 453, [1] с. : іл., табл.
8. Мархель, Іван Іванович. Деталі машин : навч. посіб. для вnz / І.І. Мархель. - К. : Алерта, 2005. - 368 с.
  9. Павлице, Володимир Теодорович. Основи конструювання та розрахунок деталей машин : підручник для студ. інж.-техн. спец. вузів (дисц. "Деталі машин і основи конструювання") / В.Т. Павлице. - К. : Вища школа, 1993. - 556 с.
  10. Фомічов, Сергій Костянтинович, 1954- , автор. Управління якістю у зварювальному виробництві : підручник для студентів та аспірантів зі спеціальності 131 "Прикладна механіка" : в 11 томах / С.К. Фомічов, І.О. Скачков, Є.П. Чвертко, С.М. Мінаков, А.В. Банін ; під редакцією Бориса Патона ; Міністерство освіти і науки України, Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського", Центр підготовки персоналу Міжнародного інституту зварювання, Інститут електрозварювання ім. Є. О. Патона. - Київ : КПІ імені Ігоря Сікорського, 2022. - 11 томів : рисунки, таблиці.
  11. Власов, Анатолій Федорович, автор. Нові та ефективні технології у зварюванні і споріднених процесах : навчальний посібник для аспірантів спеціальностей 132 "Матеріалознавство, 131 "Прикладна механіка" / А.В. Власов ; Міністерство освіти і науки України, Донбаська державна машинобудівна академія. - Краматорськ : ДДМА, 2018. - 1 CD-ROM (144 сторінки).
  12. Чубенко, Вікторія Анатоліївна, автор. Технологія процесів обробки металів тиском : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів, які навчаються за спеціальністю "Металургія" / В.А. Чубенко, А.А. Хіноцька. - Кривий Ріг : Видавець Чернявський Д.О., 2020. - 206 сторінок : рисунки, таблиці.
  13. Кольорові метали та сплави : навчальний посібник / Л. Богун [та ін.] ; за загальною редакцією З. Дурягіної ; Міністерство освіти і науки України, Національний університет "Львівська політехніка". - Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2017- - ч. : іл., табл.

Навчальний контент

4. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Структура кредитного модуля

Найменування розділів, тем	Кількість годин				
	Всього	у тому числі			
		Лекції	Практичні заняття	Лабораторні	СРС
Розділ 1. Загальні відомості матеріалу та його обробки для виготовлення апаратів хімічних виробництв.					
Тема 1.1. Керівні нормативно-технічні матеріали. Номенклатура сталюого металургійного прокату. Технічні умови на металопродукцію. Зварні конструкції	8	4	2		4
Тема 1.2. Термічна та термохімічна обробка елементів апаратів хімічних виробництв. Застосування полімерів для створення апаратів хімічних виробництв	8	4	2		4
Розділ 2. Виробництво валів та циліндрів апаратів хімічних виробництв.					
Тема 2.1. Технологія виготовлення трубчастих валів	10	4	2		4
Тема 2.2. Технологія виготовлення відсмоктувальних валів	10	4	2		4
Тема 2.3. Технологія виготовлення пресових валів	10	4	2		4
Тема 2.4. Технологія виготовлення гранітних валів	10	4	2		4
Тема 2.5. Технологія виготовлення сушильних і холодильних циліндрів	12	4	2		5

Тема 2.6. Технологія виготовлення каландрових валів	10	4	2		4
Тема 2.7. Балансування роторів Технологія облицювання валів та їх фінішної обробки.	12	4	2		4
Розрахункова робота	16				16
МКР	4				4
Залік	6				6
Всього годин	120	36	18		66

Лекційні заняття

№ з/п	Назва теми лекції та перелік основних питань (перелік дидактичних засобів, посилання на літературу та завдання на СРС)
Розділ 1. Загальні відомості матеріалу та його обробки для виготовлення апаратів хімічних виробництв.	
	Лекція 1,2. Керівні нормативно-технічні матеріали. Номенклатура сталюого металургійного прокату. Технічні умови на металопродукцію. Зварні конструкції Література [1-5, 11, 12, 14]. Завдання на СРС. Сортамент та технологічні особливості використання листового прокату.
	Лекція 3,4. Термічна та термохімічна обробка елементів апаратів хімічних виробництв. Застосування полімерів для створення апаратів хімічних виробництв. Література [1, 2, 3, 13, 14]. Завдання на СРС. Методи визначення твердості сталі.
Розділ 2. Виробництво валів та циліндрів апаратів хімічних виробництв.	
	Лекція 5,6. Технологія виготовлення трубчастих валів. Література [1-5]. Завдання на СРС. Механічна обробка трубчастих валів.
	Лекція 7,8. Технологія виготовлення відсмоктувальних валів Література [1-5]. Завдання на СРС. Виробництво заготовок валів.
	Лекція 9,10. Технологія виготовлення пресових валів Література [1-5]. Завдання на СРС. Остаточна механічна обробка у складеному стані.
	Лекція 11,12. Технологія виготовлення гранітних валів Література [1-5]. Завдання на СРС. Замінники граніту при виготовленні валів.
	Лекція 13, 14. Технологія виготовлення сушильних і холодильних циліндрів Література [1-5]. Завдання на СРС. Технологія складання сушильного циліндру. Остаточна обробка сушильного циліндру у складеному стані.
	Лекція 15, 16. Технологія виготовлення каландрових валів Література [1-5]. Завдання на СРС. Остаточна механічна обробка каландрових валів.
	Лекція 17, 18. Балансування роторів Технологія облицювання валів та їх фінішної обробки. Література [1-5]. Завдання на СРС. Усунення дисбалансів третього та вищих порядків.

Практичні заняття

№ з/п	Назва теми лекції та перелік основних питань (перелік дидактичних засобів, посилання на літературу та завдання на СРС)
Розділ 1. Загальні відомості матеріалу та його обробки для виготовлення апаратів хімічних виробництв.	
	Практичне 1. Керівні нормативно-технічні матеріали. Номенклатура сталюого металургійного прокату. Технічні умови на металопродукцію. Зварні конструкції Література [1-5].

<p>Практичне 2. Термічна та термохімічна обробка елементів апаратів хімічних виробництв. Застосування полімерів для створення апаратів хімічних виробництв. Література [1, 2, 3, 13, 14].</p>
<p>Розділ 2. Виробництво валів та циліндрів апаратів хімічних виробництв.</p>
<p>Практичне 3. Технологія виготовлення трубчастих валів. Література [1-5].</p>
<p>Практичне 4. Технологія виготовлення відсмоктувальних валів Література [1-5].</p>
<p>Практичне 5. Технологія виготовлення пресових валів Література [1-5].</p>
<p>Практичне 6. Технологія виготовлення гранітних валів Література [1-5].</p>
<p>Практичне 7. Технологія виготовлення сушильних і холодильних циліндрів Література [1-5].</p>
<p>Практичне 8. Технологія виготовлення каландрових валів Література [1-5].</p>
<p>Практичне 9. Балансування роторів Технологія облицювання валів та їх фінішної обробки. Література [1-5].</p>

Лабораторні заняття

Згідно навчального плану лабораторних занять не передбачено.

Графічна робота

Передбачає умовно розібрати апарат на складові елементи та скласти поетапний план його виготовлення.

5. Самостійна робота студента

Самостійна робота студентів у межах даного курсі передбачає:

- підготовка до лекції, яка включає ознайомлення з наданим текстом лекції, виявлення малозрозумілих фрагментів і тез, виявлення питань, які на думку студента потребують більш широкого висвітлення, підготовка запитань до викладача, які планується задати протягом лекції (до 1-2 год на кожену лекцію);
- підготовка до практичних занять, яка включає у себе ознайомлення з темою та метою заняття, завданням, ознайомлення з контрольними запитаннями та формування відповідей на них (до 30-60 хвилин на кожену практичну роботу);
- оформленні звітів за результатами робіт, проведених на практичних заняттях (до 30-60 хвилин на кожне практичне заняття);
- розробка апарата згідно завдання як виконання розрахункової роботи (16 годин).
- підготовка до модульної контрольної роботи (2 години);
- підготовка до заліку (6 годин).

Політика та контроль

6. Політика навчальної дисципліни

Система вимог, які викладач ставить перед студентом:

6.1. Відвідування занять та поведінка на них.

- на заняття студент повинен з'являтися підготовленим;
- відключення мобільних телефонів або їх переведення в беззвучний режим на усіх заняттях та під час консультацій обов'язкове;
- відвідування лекцій з дисципліни вітається і буде сприяти більше якісному засвоєнню дисципліни;
- вітається активність студента на лекціях та уміння ставити запитання за темою лекції до викладача;

- відвідування лабораторних занять та виконання завдань протягом практичного заняття є обов'язковим ;
- дозволяється (окрім контрольних занять) використання засобів пошуку інформації;
- дозволяється вільне переміщення аудиторією під час практичних (але не лекційних) занять.

6.2. Виставлення штрафних та заохочувальних балів.

- студентам, які виконали протягом заняття додаткові завдання з роботи або завдання підвищеної складності нараховуються заохочувальні бали;
- студентам, які запропонували інший, не передбачений планом роботи, спосіб виконання завдання нараховуються заохочувальні бали;
- пропуск практичних занять без поважної причини призводить до виставлення за її результатами нуля балів, але завдання з роботи виконати все рівно необхідно;
- пропуск модульної контрольної без поважної причини призводить до виставлення за її результатами нуля балів.

6.3. Політика дедлайнів та перескладань.

- на початку наступного практичного заняття студент повинен подати оформлений звіт за результатами попереднього заняття;
- повторне виконання модульної контрольної роботи не допускається;
- написання модульної контрольної роботи студентами, які не написали її вчасно без поважної причини не допускається;
- перескладання заліку допускається лише у спосіб, передбачений нормативними документами з організації навчального процесу КПІ ім. Ігоря Сікорського.

6.4. Політика щодо академічної доброчесності.

- студенти, які вивчають дисципліну, повинні дотримуватися правил і норм академічної доброчесності під час виконання усіх видів робіт;
- розрахунково-графічна робота, виконана з грубим порушенням правил і норм академічної доброчесності оцінюється оцінкою 0 балів, крім того студенту нараховуються 4 штрафні бали під час видачі повторного завдання.

7. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Рейтинг студента з кредитного модуля складається з балів, отриманих за:

- 1) виконання 18 практичних робіт на аудиторних заняттях;
- 2) виконання модульної контрольної роботи;
- 3) виконання графічної роботи.

8.1. Виконання практичних робіт.

Всього протягом семестру передбачено 9 практичних робіт. Ваговий бал – 6. Максимальна кількість балів за всі роботи дорівнює $9 \times 6 = 36$ балів. Бали виставляються наступним чином:

- завдання роботи виконано вірно і вчасно, протягом встановленого часу заняття, отримані вірні відповіді – 5-6 балів;
- завдання роботи виконано частково вірно протягом встановленого часу заняття, і виконана не повністю, у термін, що перевищує час практичного заняття, отримана частина вірних відповідей – 2-4 бали;
- завдання роботи не виконано або виконано повністю невірно – 1 бал.

Примітка: в разі якщо студент був відсутній на занятті з поважної причини, що підтверджується документально і пред'явив на наступному занятті виконане завдання пропущеної роботи, робота вважається виконаною вчасно.

8.2. Модульна контрольна робота.

Ваговий бал – 14. Оцінювання завдання роботи проводиться за наступною шкалою:

- аналіз даних вірний, відповідь вірна – 14 балів;
- аналіз даних вірний, відповідь вірна, є незначні неточності – 10-13 балів;
- хід аналізу даних в цілому вірний, проте наявні помилки, що не дають змоги одержати вірну відповідь, наведені лише алгоритм аналізу, проте сам аналіз відсутній, або повністю невірний – 6-9 балів;
- виконане завдання має ряд критичних помилок – 1-5 балів
- невірно обрано метод аналізу даних, невірно обрано алгоритм аналізу або завдання відсутнє – 0 балів.

8.3. Розрахункова робота

Ваговий бал – 10. Розрахункова робота складається з комплексного завдання.

Оцінювання завдання роботи проводиться за наступною шкалою:

- виконання завдання вірно та без помилок – 10 балів;
- виконання завдання вірно та без помилок, є незначні неточності або нераціональні обрані рішення виконання завдання, проте які дозволили отримати вірний результат – 8-9;
- хід виконання завдання в цілому вірний, проте наявні не критичні помилки, оперативне виправлення яких дасть змогу одержати вірну відповідь – 6-7 балів;
- хід виконання завдання в цілому вірний, проте наявні достатньо грубі помилки, що не дають змоги одержати вірну відповідь – 4-5 балів;
- вірно наведені лише окремі фрагменти, проте саме завдання не виконано, або виконано повністю невірно – від 1-3 балів;
- невірно обрано метод виконання завдання, невірно вказані розрахункові формули або завдання відсутнє, робота, виконана з грубим порушенням правил і норм академічної доброчесності оцінюється оцінкою 0 балів.

Максимальна сума балів протягом семестру складає: $R = 36 + 14 + 10 = 50$ балів.

Календарний контроль: *проводиться двічі на семестр як моніторинг поточного стану виконання вимог силабусу.*

За результатами навчальної роботи за перші 7 тижнів «ідеальний здобувач» має набрати 14 балів. На першій атестації (8-й тиждень) здобувач отримує «зараховано», якщо його поточний рейтинг не менше 7 балів.

За результатами навчальної роботи за 13 тижнів навчання «ідеальний здобувач» має набрати 40 балів. На другій атестації (14-й тиждень) здобувач отримує «зараховано», якщо його поточний рейтинг не менше 20 балів.

Максимальна сума балів складає 100.

Семестровий контроль: **залік.**

Залікова робота складається з 3 теоретичних запитань (перші два по 15, третє 20 балів).

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

Кількість балів	Оцінка
100 ... 95	<i>відмінно</i>
94 ... 85	<i>дуже добре</i>
84 ... 75	<i>добре</i>
74 ... 65	<i>задовільно</i>
64 ... 60	<i>достатньо</i>
0 ... 60	<i>незадовільно</i>
20	<i>не допущено</i>

8. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

9.1. Виконання залікової роботи.

Ваговий бал заліку складає 50 балів. Робота складається з трьох практичних завдань. Ваговий бал перших двох завдань складає 15 балів, третє завдання становить 20 балів. Практичне завдання передбачає розв'язання студентом типових задач з кредитного модуля. Оцінювання практичного завдання проводиться за наступною шкалою:

- підхід до розв'язання вірний, відповідь вірна – від 14(19) до 15(20) балів;
- підхід до розв'язання вірний, проте відповідь невірна через наявність незначних помилок – від 11(15) до 13(18) балів в залежності від кількості вказаних помилок;
- підхід до розв'язання в цілому вірний, проте наявні достатньо грубі помилки, що не дають змоги одержати вірну відповідь – від 6(10) до 10(14) балів в залежності від кількості та грубості помилок;
- вірно наведені лише фрагменти завдання, проте саме завдання відсутнє, або повністю невірне – від 1 до 5(9) балів в залежності від кількості та правильності наявних елементів;
- невірно обрано метод розрахунку, невірно обрана стратегія розв'язання або завдання відсутнє – 0 балів.

9.2. Зарахування сертифікатів дистанційних чи онлайн курсів.

Студентам, які пройшли навчання за дистанційними чи онлайн курсами за відповідною тематикою, це навчання може бути зараховано як вивчення даної навчальної дисципліни у разі виконання усіх наступних умов:

- студент надав сертифікат або інший документ, який підтверджує проходження ним дистанційного чи онлайн курсу на забезпечив можливість перевірки його автентичності;
- дистанційний або онлайн курс розміщений на платформі або проводиться організацією, які рекомендовані або визнаються КПІ ім. Ігоря Сікорського;
- обсяг дистанційного або онлайн курсу складає не менше 108 навчальних годин;
- перелік тем, які вивчалися у дистанційному чи онлайн курсі містить не менше чотирьох тем, вказаних у змісті навчальної дисципліни (пункт 3 силабусу); у разі відмінності назв, відповідність змісту тем встановлюється на основі порівняльного аналізу з програмою дистанційного або онлайн курсу;
- рівень успішності студента за результатами вивчення дистанційного або онлайн курсу складає не менше 75% від максимального.

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

*склав доцент кафедри МАХНВ, канд.техн.наук **Олег НОВОХАТ***

ухвалено кафедрою машин та апаратів хімічних і нафтопереробних виробництв
(протокол № 19 від 17.05.2023)

погоджено Методичною комісією інженерно-хімічного факультету
(протокол № 10 від 26.05.2023)